

Llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

Els braus legionaris de la Llibertat estan vençant les hordes feixistes dins mateix de Terol, malgrat el que diuen les ràdios faccioses.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Director de Barcelona, 18 - Telèfon n.º 255

ANY II - Mataró, dimarts 21 desembre 1937 - NUM. 440

NUMERO SOLT: 15 cts
SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PEsSETES MES

La cultura a la Unió Soviètica

Gents i llibres

En la nova obra de A. Makarenko (autor del poema pedagògic, tan conegut, en el que es descriu la vida d'una comuna de treball), que es titula *Llibre per als pares* es pot llegir, entre altres coses, la descripció del treball d'una bibliotecària en una gran fàbrica. Una bibliotecària, persona modesta i abnegada, en una de les vetllades solemnes de la fàbrica en la que s'ha parlat amb grans elogis del seu treball, té de prompte la consciència de la grandesa, de la importàcia social del que fa... Ha vist deenes de milers de llibres que les gents han llegit; ha vist a les mateixes gents que fa tan poc temps encara eren tan ingenus i els faltava audàcia davant aquests volums aliniats i aquestes llistes de noms, que preguntaven: «Donen-nos alguna història de bandits...» o bé «Quelcom així... que parli de la vida...» I després començaren a demanar obres sobre la guerra, sobre la revolució, sobre Lenin.

Si es té en compte que el nombre de llibres editats en 1936 ha estat de 571.100.000 exemplars i que aquests llibres no han estat prou per a satisfer totes les demandes, es pot jutjar de la colossal atracció que exerceix el llibre a la Unió Soviètica.

La massa dels lectors es llança àvidament sobre les obres científiques i literàries. Els mestres del marxisme-leninisme, els grans escriptors mundials, els clàssics russos, les obres especials de totes les rames de la ciència i de la tècnica, els escriptors russos, la literatura soviètica contemporània, la literatura d'Orient i Occident, tot això és demanat i tornat a demanar a les biblioteques, sales de lectura i llibreries. Els llibres novament editats, inclús si es tracta d'edicions de luxe, són arrabassats literalment en alguns dies. No és estrany veure fer cua davant les llibreries per a comprar l'exemplar desitjat d'un llibre o d'un periòdic que acaba d'aparèixer.

El considerable número de biblioteques i de compradors de llibres obli-

ga les cases editores a fer tirades considerables. Una tirada de 10 a 15 mil exemplars és una tirada corrent àdhuc per a les recopilacions de poemes destinades als aficionats a la poesia. No són estranys els casos en què les edicions de masses assoleixen diversos milions d'exemplars. Així, per exemple, la compilació d'assaigs sobre la U.R.S.S. titulat *La Nostra Pàtria*, que es publicà amb motiu del XX aniversari, assoleix una tirada de 4 milions d'exemplars.

La U.R.S.S. posseeix 55.901 biblioteques i 80.946 clubs i sales de lectura.

El 1936 la tirada diària dels periòdics publicats en seixanta-nou llengües dels pobles de la U.R.S.S., ha estat de 37.971.000 exemplars. És interessant comparar aquesta xifra amb la del 1913, en la qual la tirada diària dels periòdics no arribava més que a 2.729.000 exemplars. El 1913, la tirada total dels llibres publicats fou de 86.700.000 exemplars. El 1936, aquesta xifra arribà a 571.100.000 exemplars i això per a llibres publicats en 111 llengües diferents. Així, per exemple, la Constitució Staliniana, ha estat publicada en 62 llengües amb una tirada de 27.500.000 exemplars.

SABÓ EN PASTA

c. Rafel Casanova, 11 (magatzem)

Subscripció Pro-Roba per al front

Suma anterior . . .	315'45 ptes.
Vicenç Esteve . . .	25'— »
Dr. Campamar . . .	25'— »

Total . . . 365'45 ptes.

Continua oberta la subscripció a la Direcció de LLIBERTAT.

Generalitat de Catalunya DEPARTAMENT de FINANCES

Servei Tècnic del Crèdit
i de l'Estalvi

Nou règim en els comptes corrents bancaris

Havent observat un desenvolupament normal en les concessions que la moratòria decretada pel Govern de la Generalitat atorga als dipositaris de fons als establiments bancaris i vista a l'ensem la normalització de la nostra vida econòmica que, a mida que el temps avança és més palesa, sense descuidar, però, les sancions vigents per a la infracció de les normes sobre l'atresorament, el Consell Superior del Crèdit i de la Banca en la sessió celebrada el dia vuit de desembre d'enguany, va proposar a l'Honorable Conseller de Finances de la Generalitat de Catalunya, i aquest acordà que, a partir del dia 20 del corrent mes, els establiments bancaris observin, en matèria de disposició de fons dipositats en compte corrent, aquestes normes.

Les empreses industrials i comercials podran disposar lliurement dels fons que tinguin dipositats als establiments bancaris, únicament amb la declaració al dors del document que lliurin, de la destinació que es doni al seu import.

Aquesta declaració deurà ajustar-se al següent text i anar escrita i signada al dors dels talons de compte corrent de totes classes:

«Declarem sola la nostra responsabilitat que l'import d'aquest taló va destinat al pagament de..... (jornals, lloguers, fluid elèctric, etc.) que són atencions normals i pròpies del negoci.»

Data i signatura.»

Tot el que caldrà que sigui tingut en compte a partir de la data indicada.

Barcelona, 14 desembre del 1937.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

BIGAS

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial
Banc Urquijo, Català - Majó Germans - Caixa d'Estalvis de Mataró

ELS ESPORTS

Futbol

Camp de l'Illuro

Les competicions amistoses

CARMELO, 0 - ILLURO, 3

Sortosament tots els partits no són pas com el que avui ocupa la nostra atenció, perquè si fos així seria qüestió de pensar que el futbol com a esport només en tindria el nom, i encara per sort no és així.

Un partit dolent amb tots els agreujants que el fan més dolent encara; poc encert en els jugadors, joc buit i amb tota la mala intenció, i finalment combat de boxa, invasió de camp i intervenció de la força pública. Res, tot plegat un fàstic. I això a aquestes altures.

El Carmelo, ben naturalment, decepcionà, com a jugadors i com esportius. No es comprèn la forma amb què jugà. Semblava com si finguessin la consigna de guanyar fos com fos. Les travetes i entrades violentes eren continuades. Els «fauts» que l'àrbitre els senyalà són incomptables. Només un jugador es comportà cavallerosament i aquest fou En Buyé, el qual féu, a més a més, una gran actuació tàcnica.

L'Illuro no actuà pas amb l'encert d'altres ocasions, no existí la competència en les seves línies i alguns jugadors es deixaren portar dels nervis, i féu que un partit que essent guanyat de sobres per joc i per domini, no fos clarament guanyat fins a mitjans del segon temps; clar que tal com es desenroïllà el joc no era possible perdre el partit, però és que la diferència d'un equip amb l'altre era molt marcada perquè tardés tant a venir la consolidació del partit en el marcador.

Formaren els equips: Carmelo: Travé, Larrea, Roura, Casals, Buyé, Vaqué II, Abella, Vaqué I, Gimeno, Coll i Codina. Illuro: Alonso, Pagàn, Giró, Roig, Floris, Monpari, Niubó, Barri, Arañó, Petit I i Petit II.

Marcaren els gols Arañó 2 i Barri 1. Dirigí el partit regularment el col·legiat Nel·lo.

APA

Resultats registrats diumenge en aquest torneig:

Poble Sec, 3 — Mollet, 0
Hospitalet, 7 — Fortpienc, 2
Empordanès, 3 — Pins, 2
Illuro, 3 — Carmel, 0

Classificació actual:

Illuro, 13 punts; Poble Sec, 10;
Hospitalet, 9; Carmel, 8; Fortpienc i Mollet, 7; Empordanès, 6 i Pins, 4.

MANÇANILLA «LA MAJA»

XERES FINÍSSIM «PETRONIO»

MORALES PAREJA «XERES»

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

Per 50 cèntims podeu fer un bon obsequi, amb

ILURENCS
postre mataroní

Demaneu-los en les bones fendes de queviures. — Fabricats per PASTIS SERIA BATET.

Informació local DIETARI

Parlar del fred no és certament un tema original. Però no deixa de tenir quelcom de nou la intensitat amb què enguany es fa sentir a diferència de l'hivern passat. Això i el saber que es combat aterrissadament enmig de la neu feta glaç ens inclina a pensar amb els germans del front d'Aragó i amb els que lluiten en terres més llunyanes per les llibertats de tots.

Hi ha coses de les quals hom pot creure que entre el front i la teraguada hi ha alguna diferència favorable als defensors del poble. Però el que és el temps, no hi ha pas cap dubte que amb els soldats ha d'èsser implacable. Només cal tenir una mica d'imaginació o haver-ho provat.

L'altre dia llegíem una lletra d'un soldat mataroní en la qual es posava de manifest l'agraïment que senten els nostres germans, els nostres amics que formen part de l'Exèrcit, quan reben robes d'abric. Heu de saber que per més que faci el Govern per tal de complir el seu deure amb els seus soldats no n'hi ha mai prou, i l'ajut popular és una cosa preciosa que pot omplir totes les llacunes.

Per aquest motiu considerem que els antifeixistes de teraguada que no hagin fet alguna aportació per tal de proveir de robes d'abric els combatents de la República, deuen fer-ho de seguida (no fos cas que esperessin el juliol), per poc que els sigui possible.

Fa fred, i, com deia el soldat de referència (ho sabem perquè poc o molt també ens hi hem trobat), les hores de guàrdia són llargues, tan llargues, que si no flameja el foc de l'ideal, si no es manté en bona temperatura el caliu del companyenisme, i sobretot, si hom no disposa de vestits idonis i de bones mantes no s'està pas a punt de respondre dignament els sicaris del Feix, tant si és de nit com de dia.

Prou que ho saben els pobres desgraciats que seixeixen de carn de canó als traïdors! La roba bona, com els menjars aprofitables, és per als caps i oficials, particularment els estrangers. El soldat no val la pena en el camp facciós.

Per què tenen aquesta mentalitat ens fan la guerra, i no l'havien de variar ara, precisament.—P.

MORALES PAREJA — XERES

Demaneu sempre:

CONYAC POPULAR

CONYAC EXTRA Morales Pareja

CONYAC JULIO CESAR

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

—ES COMPREN GLANS.— Raó:

Sant Jaquim, 55.

PRO-EQUIP DEL COMBATENT.

—Els minyons futurs soldats de la República, pertanyents a les lleves 1939-1940, preparen pels propers dissabte i diumenge dies 25 i 26, una festa Pro-equip del combatent.

AJUNTAMENT DE MATARÓ Conselleria-Regidoria de Proveïments

AVIS

Es posa a coneixement de tots els ciutadans que tenen Tarja de Racionament per a Règim d'Infants (blaves) exteses a criatures de dos a tres anys, de l'obligació que tenen els pares o familiars que d'ells tinguin cura, de presentar a aquesta Conselleria, S. Seguí, primer pis, per tot el que resta de mes, un Certificat de Naixement, lliurat pel Lluçat Municipal, sense qual requisit no els serà renovada la Tarja el prop vinent gener.

Es fa avinent que el que en l'esmentat termini no l'hagi presentat, se haurà d'atendre a les conseqüències que això ocasioni.

Mataró, 17 de desembre del 1937.—
El Conseller Regidor, *Josep Calvet*.

CONYAC POPULAR

CONYAC EXTRA

CONYAC JULIO CÉSAR

de la casa xeressana

MORALES PARBIA

Dipostari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

—El millor assortit en llanes per a labors el trobareu a La Cartuja de Sevilla.

Pro-roba per als combatents

Llista de donants a la subscripció oberta pel Comissariat de Guerra de l'Exèrcit de l'Est, Destacament de Mataró pro-robes del combatent, amb motiu del festival celebrat en el Teatre Clavé, el dia 10 dels corrents:

1.ª llista	
Sindicat Unic de Gèneres de Punt (C. N. T.)	1.025— ptes.
C. A. D. C. I.	500— „
Cantina del Quarter	100— „
Ajuntament de Mataró	197'35 „
Comarca del Maresme (C. N. T.)	55— „
F. A. I.	25— „
Gèneres de Punt (U. G. T.)	25— „
Sindicat de Banca i Borsa (U. G. T.)	25— „
Club Sport Club	18— „
Total 1.ª llista	1.968'35 ptes.

Capó dels Invàlids Bon Cooperatiu

Es posa a coneixement del públic general que en el sorteig efectuat avui a la Conselleria d'Assistència Social, corresponent al dia 20 de desembre del 1937, segons consta a l'acta a poder d'aquesta Conselleria, el premi de vint-i-cinc pessetes ha correspost al

Número 312

Als números corresponents, preixats amb tres pessetes, són els següents:

012 - 112 - 212 - 412 - 512 - 612 - 712 - 812 - 912.

Mataró, 20 de desembre del 1937.

Hom desitja comprar

taula escriptori de segona mà i en bon us.

Dirigir-se a Impremta Minerva.

Clinica per a Malalties de la Pelli i Sang Tractament del Dr. VISA-Dr. Llinàs

Tractament ràpid i no operatori de les almorranes (morenes)

Curació de les «ulceres (lagues) de les cames» — Tots els dimecres i diumenges, de 11 a 1 — R. CASANOVA (Sta. Teresa), 50 — MATARÓ

Informació del dia

Les defenses de Terol van cedint sota el vigorós atac de les forces lleials

Barcelona

4 tarda

La brillant ofensiva al front de Llevant

Comunicat oficial d'anit

EXERCIT DE TERRA.—Avui—si—sè dia de les operacions al front de Terol—les nostres forces han avançat sobre petits accidents del terreny que, sense modificar de manera essencial les línies de setge a la plaça, són molt útils per a aconseguir que en elles estiguin sòlidament assegurats els enllaços entre totes les unitats assetjadores, evitant-se així el risc de les infiltracions.

L'activitat de l'enemic ha estat avui molt més gran. Ha realitzat tres atacs molt forts en tres indrets diferents. Un ha estat dirigit sobre el front de Los Morrones, entre Campillo i San Blas. Aquest atac, al qual ha precedit gran preparació d'artilleria, ha estat totalment rebutjat, havent-se distingit en aquesta acció la nostra cavalleria, que ha convingut admirablement els focs de artilleria lluitant peu a terra. El segon atac ha tingut lloc als cims de Celadas i posició del Cerralejo. Ha anat a càrrec d'alguns batallons, els quals han estat rebutjats amb energia. El tercer atac ha tingut per teatre la part central, en direcció a San Blas i Concul. S'ha efectuat també amb gran luxe d'artilleria. Les nostres tropes han combatut amb heroica serenitat i han fet magnífic ús dels seus focs. Es pot calcular que les baixes causades a l'enemic en aquest combat pugen al 40 per cent dels efectius que ha emprat. Els nostres focs d'artilleria i infanteria els han agafat al pla amb trets molt densos i ben corregits, havent-los causat, per aquest motiu, una veritable carnisseria. S'ha vist recular en gran desordre la infanteria facciosa. En cap dels tres llocs on se ha combatut no hem perdut ni un sol pam de terreny.

La nostra aviació ha actuat molt bé en els serveis de bombardeig que sobre les columnes adversàries li han estat ordenats.

El setge de Terol queda mantingut al final de la jornada d'avui, sense solució de continuïtat i més estret que el dia anterior. Alguns evadits de la capital diuen que la desmoralització entre les tropes faccioses i la població civil és molt gran.

Forces republicanes de l'Exèrcit del Centre han realitzat al sector de la Sierra un atac demostratiu, que ha obligat l'enemic a mobilitzar les seves reserves de primera línia.

Als altres fronts no hi ha notícies d'interès.

EXERCIT DE L'AIRE.—Les forces de la quarta regió aèria, incorporades a l'Exèrcit de Llevant en les presents operacions, han realitzat avui alguns serveis de bombardeig i metrallament. Han estat objecte de foc antiaeri, però no hi ha hagut cap baixa en el personal ni danys en el material.

A la zona de l'Exèrcit del Centre

han estat capturats els quatre tripulants de l'avió de bombardeig facciós que dies enrera caigué al nostre territori. Tots quatre pertanyen a l'exèrcit alemany.

Detencions

Per la policia ha estat detingut Josep Carreres que, junt amb 7 individus més que també han estat detinguts, formaven una banda que es dedicava a tota mena de timos.—Fabra.

Robatoris

En el mercat de Sta. Catalina desde fa molts dies es notava que molts ciutadans eren objecte de robatoris de carteres i moneders.

Per aquest motiu ha ingressat a la presó Gaspar Pinilla, al domicili del qual s'ha practicat un escorcoll el resultat del qual ha estat que s'hi han trobat una quantitat considerable de carteres i moneders de tota classe.—Fabra.

A l'Audiència

Procedent de París ha complimentat al President de l'Audiència el senyor Rabassa.—Fabra.

A la Presidència

A la sots-secretaria de la Presidència, continuen rebent-se gran nombre de telegrams i comunicacions de adhesió al Govern.—Fabra.

A Justícia

El ministre de Justícia ha rebut avui la visita del sots-secretari de la Conselleria de Justícia, Eduard Ragassol.—Fabra.

A la Generalitat

El President Companys, aquest matí ha rebut en audiència al diputat Humbert Torres.

Ha estat complimentat també per la Comissió de Periodistes madrilenys que es troben accidentalment a Barcelona, entre els quals s'han creuat paraules de salutació i afecte.—Fabra.

Estranger

4 tarda

Les relacions econòmiques franco-anglo-americanes

WASHINGTON.—El Secretari de Estat ha fet unes declaracions, relatives a les possibilitats existents de continuar l'exportació de l'or a França i Anglaterra.—Fabra.

Van Zealand de viatge

PARIS.—Procedent de Roma, ha arribat a aquesta capital Van Zealand i altres personalitats que l'acompanyen.—Fabra.

De la mort de Ludendorff

BERLIN.—El ministre de la Guerra ha dirigit avui una allocució a l'exèrcit alemany, en motiu de la mort del general Ludendorff.

Ha dit que la seva vida sobretot en els últims anys de la seva existència fou dedicada al prestigi militar del Reich, a l'organització de l'exèrcit d'Alemanya, contribuint a que aquest

assolís la potencialitat que té en l'actualitat.—Fabra.

La frontera francesa

PARIS.—La notícia segons la qual havia estat tancada la frontera franco-espanyola via Perthus, careix en absolut de fonament.—Fabra.

Com actuen els xinesos

LONDRES.—Comuniquen d'Hanqueu a l'Agència Reuter que el mariscal Txang-Kai-Xech, ha dictat una ordre mitjançant la qual totes les persones enquadrades a l'exèrcit que siguin trobades en cabarets i llocs similars, seran empresonats, sense perjudici de les penes a que després puguin incórrer.—Fabra.

DARRERA HORA

5'45 tarda

L'atac a Terol

Comunicat de guerra de les tres de la tarda

Pel Ministeri de Guerra ha estat facilitat el següent comunicat:

Anit les nostres tropes aconseguiren reduir els últims nuclis facciosos que existien a Villaspesa, nuclis que haurien pogut dificultar les comunicacions entre les forces que ataquen Terol i la reraguarda.

A Villaspesa ens apoderarem de 5 metralladores, 100 fusells i molt material de guerra.

En els altres sectors les nostres forces continuen contenint els reforços de l'enemic que pretenen auxiliar Terol.

En els sectors propers a la capital les nostres forces han accentuat la pressió i s'han apoderat de les cases del raval properes a la caserna de la Guàrdia civil, arribant fins al pont de ferrocarril. També ha quedat absolutament a poder nostre el cementiri.

En un brillant atac les tropes republicanes s'han apoderat de Villastar.

Les tropes que avancen per la carretera de Terol a Sagunt, encara que es troben quelcom més distanciades de la ciutat, continuen prosperant.—Febus.

Mort en compliment del deure

MADRID.—A l'hospital de Barbastro, víctima de la metralla feixista, ha mort el comissari de divisió Ricard Garcia.—Febus.

De retorn de la U.R.S.S.

VALENCIA.—De retorn del seu viatge a la U.R.S.S., els obrers que efectuaren el viatge, explicaran llurs impresions en l'àpat amb que els obsequiaran els comitès Nacional i Provincial dels Amics de la U. R. S. S.—Febus.

Arribada de presoners

VALENCIA.—Aquest matí han arribat a València varis centenars de presoners procedents del front de Terol.

En desfilant pels carrers victorejaven la República. Quasi tots són soldats que havien estat reclutats forçosament.—Febus.

IMPRESA MINERVA.—MATARÓ